

OŠ dr. Antona Debeljaka Loški Potok
Hrib-Loški Potok 101
1318 Loški Potok

Številka: 007-2/2020/4
Datum: 01. 09. 2020

NAČRT VARNIH ŠOLSКИH POTI

Šolsko leto: 2020/2021

Pripravila:
OŠ dr. Antona Debeljaka
Loški Potok v sodelovanju s
Svetom za preventivo in
vzgojo v cestnem prometu

žig

Ravnatelj:
Andrej Starc

ZAKONSKE PODLAGE

Načrt varnih šolskih poti je izdelan na snovi določil:

- Zakona o osnovni šoli - ZOsn (*Ur.l. št. 81/06, 102/07, 107/10, 87/11, 40/12-ZUJF, 63/13, 46/16-ZOFVI-L*)
- Zakona o pravilih cestnega prometa – ZPrCP (*Ur.l. št. 82/2013, 68/2016, 54/2017*)
- Zakona o voznikih (*ZVoz-1, Ur. l. RS, št. 85/16*)
- Zakona o motornih vozilih (ZMV- Ur. l. RS, št. 106/10, 23/15, 68/16)
- Pravilnika o spremljevalcih pri prevozu skupin otrok (*Ur. l. RS, št. 83/11*)

NAČRTOVANJE VARNIH ŠOLSKIH POTI

Namen: poiskati možne izboljšave ugotovljenih nevarnih mest.

Cilj: izboljšanje prometne varnosti na obstoječih prometnih poteh.

Ukrepi:

- vzpostavitev komisije (šola, starši, Svet za preventivo in vzgojo - SPV, policija, redarska služba, upravljavci ceste),
- ogled na samem mestu,
- iskanje možnih izboljšav,
- vzpostavitev strategije, kako zadevo realizirati.

Regulativni ukrepi:

- sprememba prometnega režima,
- prepovedi vožnje,
- posebna določila, itn.

Gradbeni ukrepi:

- investicijsko vzdrževanje,
- umirjanje prometa, itn.

Na prvih roditeljskih sestankih razredniki opozorijo starše predvsem na najpogostejša nepravilna vedenja, nevarnosti ter na pravilno ravnanje otrok v prometu.

VARNOST OTROK

Odsevník in rumena rutica

Učenci **prvega in drugega razreda** osnovne šole morajo na poti v šolo in iz nje nositi poleg odsevníka tudi **rumeno rutico, nameščeno okoli vratu**.

Znak »šolska pot«

Hišnik osnovne šole postavi na nevarnih območjih znake »šolska pot«. Znaki so postavljeni cel mesec september.

Varovanje otrok prvi teden

Pri varovanju otrok na prehodu za pešce mora oseba, ki varuje otroke pri prečkanju vozišča:

- biti stara najmanj 21 let,
- oblečena v oblačila živo rumene barve z vdelanimi odsevními trakovi bele barve in uporabljati predpisan, obojestransko označeni prometni znak "Ustavi!".

Nadzor nad osebami, ki varujejo otroke na prehodih za pešce, zagotovi SPVCP Občine

Spremstvo otrok v prvi razred

Na poti v prvi razred šole ter domov mora imeti učenec spremstvo polnoletne osebe.

Spremljevalci, poleg staršev, so lahko:

- **otroci, starejši od 10 let**, če to dovolijo starši, skrbniki oziroma rejniki otroka.

Otroci, ki obiskujejo **1. razred** osnovne šole, lahko prihajajo v območju umirjenega prometa in v območju za pešce v šolo tudi brez spremstva, če to dovolijo starši, skrbniki oziroma rejniki.

Vožnja koles

Otrok mora imeti med vožnjo kolesa ustrezno pripeto zaščitno kolesarsko čelado. Enako velja tudi takrat, ko se vozi na kolesu kot potnik.

Otrok do šestega leta starosti sme voziti kolo le na pešpoti ali v območju za pešce, v spremstvu polnoletne osebe pa tudi v območju umirjenega prometa.

Otrok **do 14. leta** starosti, ki nima opravljenega kolesarskega izpita, sme voziti kolo v cestnem prometu le v spremstvu polnoletne osebe, ki lahko ob upoštevanju prometnih razmer spremlja največ dva otroka.

Učitelj, ki v osnovni šoli usposablja otroke v vožnji kolesa, sme spremljati največ **pet otrok hkrati**, če so drugi vozniki na to opozorjeni s predpisano prometno signalizacijo.

Med opravljanjem kolesarskega izpita spremstvo iz prejšnjega odstavka ni potrebno, če so drugi vozniki na to opozorjeni s predpisano prometno signalizacijo.

Otrok se usposobi za vožnjo kolesa, ko opravi kolesarski izpit in dobi v osnovni šoli kolesarsko izkaznico.

V cestnem prometu sme samostojno voziti kolo otrok, star **najmanj osem let**, ki ima pri sebi veljavno **kolesarsko izkaznico**, in oseba, ki je **starejša od 14 let**.

Otrok **od 12. do 14. leta starosti**, ki ima pri sebi kolesarsko izkaznico, in oseba, ki je **starejša od 14 let**, sme voziti v cestnem prometu kolo s pomožnim motorjem.

SKRB ZA VARNOST UČENCEV V PROMETU

Skrb za varnost učencev v prometu

1. razred - po zakonu je predpisano obvezno spremstvo na poti v šolo in iz nje.

2. razred – varno prihajanje/odhajanje učencev v in iz šole.

3. razred - učiteljice se o varnem prihodu v šolo z učenci večkrat pogovarjajo, in sicer ob začetku šolskega leta in ob različnih priložnostih, ko so z učenci v okolici šole.

4. razred - narišejo svojo pot v šolo in iz nje. Označijo prometno signalizacijo in se pogovorijo o nevarnostih in varni udeležbi v prometu.

*5. razred - v okviru interesne dejavnost, za učenje in preverjanje vožnje v cestnem prometu za kolesarski izpit, spoznajo prometne predpise, vadijo pravilno vožnjo na prometnem poligonu in opravljajo **kolesarski izpit**.*

Prometne vsebine so vključene v posameznih učnih načrtih tudi v višjih razredih, kjer učitelji učence ponovno opozarjajo in osveščajo o pravilnem ravnanju v prometu.

Kadar potekajo dnevi dejavnosti izven okolice šole ali v drugih krajih, vodstvo šole zagotovi ustrezno število spremljevalcev, ki učence opozorijo na varno udeležbo v prometu.

PRAVILA ZA VARNO ŠOLSKO POT:

- pot poteka po površinah, ki so za učence najbolj varne (poti, na katerih je zagotovljena varna hoja pešcev);
- ni neurejenih ali nevarnih prečkanj cest (prečkanja cest so urejena s podhodi ali nadhodi, semaforiziranimi prehodi za pešce ali urejenimi prehodi z dodatnim varovanjem učencev);
- šolske poti potekajo v območjih, kjer so izvedeni tehnični ukrepi za umirjanje prometa.

ŠOLSKI OKOLIŠ

Šolski okoliš je določen z odlokom o šolskem okolišu in zajema naslednja naselja in ulice: *Črni Potok pri Dragi, Draga, Hrib - Loški Potok, Lazec, Mali Log, Novi Kot, Podplanina, Podpreska, Pungert, Retje, Srednja vas - Loški Potok, Srednja vas pri Dragi, Stari Kot, Šegova vas, Trava, Travnik.*

NAČRT VARNIH ŠOLSKIH POTI

Osnovna šola ima izdelan načrt varne šolske poti za učence, ki:

- prihajajo v šolo peš,
- se vozijo v šolo s kolesom ali s posebnimi prevoznimi sredstvi (skiro, kotalke, rolke, rolerji); uporabijo se lahko v cestnem prometu samo tam, kjer je dovoljena hoja pešcev oziroma vožnja s kolesi in ne smejo presegati hitrosti, s kakršno se gibljejo pešci. (V zakonodaji ta hitrost sicer ni opredeljena.)

Pešpoti in kolesarske poti

Učenci prihajajo peš ali s kolesom po istih poteh. Iz vsake vasi do šole navadno obstaja le ena pot. Na tej poti morajo biti učenci precej previdni, ker te poti nimajo pločnikov niti ne kolesarskih stez. Hoditi morajo po robu cestišča. Posebej morajo biti previdni na ozkih odsekih. Drugače pa so poti varne saj so pregledne in dovolj široke. V načrtu je zato podrobneje označena varna pot le v okolico šole, kjer je največ nevarnosti.

V načrtu (priloga 1) so varne poti za učence, ki prihajajo v šolo peš ali s kolesom označene z zeleno barvo. Tudi na teh poteh morajo biti učenci pozorni in upoštevati promet, posebej pa morajo biti previdni na posameznih točkah, ki so označene s številkami:

1. Brez pločnika
2. Križišče brez prehoda za pešce (stičišče ceste iz Retje, Mali Log, Tabor)
3. Prehod za pešce

Učenci, ki imajo organiziran šolski prevoz izstopajo iz avtobusa na postajališču. Pot od postajališča do šole je označena z modro barvo.

Vsi nevarni odseki oziroma nevarne šolske poti pa so označene z rdečo barvo.

ORGANIZIRAN ŠOLSKI PREVOZ

Organiziran šolski prevoz

Za prevoz imajo učenci organiziran šolski avtobus. Avtobusni prevozi so organizirani takrat, ko konča s poukom večina učencev. Za čakajoče učence šola organizira varstvo.

Osnovna šola pa lahko predlaga lokalni skupnosti organiziranje brezplačnega prevoza za tiste učence, če je njihovo prebivališče oddaljeno več kot 4 km od šole. Ne glede na oddaljenost bivališča od šole imajo pravico do brezplačnega prevoza učenci 1. razreda, učenci ostalih razredov pa v primeru, če občinski svet za preventivo v CP ugotovi, da obstoji ogroženost učenca na poti v šolo. Pri odločitvah je potrebno upoštevati tudi zahteve o varnosti pri prevozih otrok (ustrezna postajališča ali varne površine, s katerih lahko učenci vstopajo in izstopajo iz vozila, ustreznost samega vozila pogojem vožnje skupine otrok itd.).

Zakon o osnovni šoli (Ur. l. RS, št. 81/06 UPB3 in 102/07) v 56. členu zagotavlja učencem pravico do brezplačnega prevoza v šolo.

Za izredni prevoz šolskih otrok (izleti, ekskurzije, tekmovanja, ...) morajo vozila, s katerimi se opravljajo prevozi v cestnem prometu, izpolnjevati poleg splošnih zahtev za vozila tudi posebne tehnične zahteve iz Pravilnika o posebnih pogojih za vozila, s katerimi se prevažajo skupine otrok (Ur. l. RS, 23/09).

PROMETNO - PREVENTIVNE AKCIJE V ŠOLSKEM LETU

- **Začetek šolskega leta** - sodelovanje z občinskim svetom za preventivo.
- **Varovanje otrok** na zaznamovanih prehodih za pešce v začetku šolskega leta
- **Pasavček** - projekt vrtca in 1. triade
Projekt je namenjen izboljšanju prometne varnosti, predvsem pa spodbujanju pravilne uporabe otroških varnostnih sedežev ter varnostnih pasov med vožnjo v avtomobilu.
- **Bodi preViden** - kresnička in pomoč starejšim. Z akcijo opozarjamo učence, njihove starše in stare starše na uporabo kresničk in drugih odsevnih materialov, ki zagotavljajo večjo varnost pešcev.
- **Usposabljanje za vožnjo kolesa**
Usposabljanje za vožnjo kolesa naj bi se pričelo v prvem do tretjega razreda osnovne šole s teoretičnim usposabljanjem in pridobivanjem znanja o prometnih znakih, pravilih in ustreznem varnem ravnanju v prometu. V četrtem razredu devetletne osnovne šole sledi utrjevanje in ponavljanje teoretičnega dela, ki se konča s preverjanjem znanja o poznavanju cestno-prometnih predpisov pomembnih za kolesarje. Praktično

usposabljanje za vožnjo s kolesom naj bi sledilo v petem razredu devetletne osnovne šole s pregledi koles in nadaljevalo z usposabljanjem na spretnostnem poligonu, nato na simuliranem prometnem poligonu na šolskem dvorišču ter se končalo s praktičnim usposabljanjem v dejanskem prometu v okolici šole. Po končanem usposabljanju sledi še praktični del izpita oziroma izpitna vožnja v dejanskem prometu.

- **Varno kolo** – preventivni pregledi koles. Z akcijo Varno kolo, ki jo organizirajo šole, preverjamo tehnično stanje koles, ki jih vozijo učenci. Svet ob pomoči občinskih svetov zagotavlja bloke za **zapisnike pregleda kolesa** in nalepke Varno kolo.
- **Bistro glavo varuje čelada**
Temeljni cilj akcije je zmanjšati število poškodb med kolesarji, kar lahko zagotovimo z uporabo kolesarskih čelad.
- **Kaj veš o prometu** - šolsko in medobčinsko tekmovanje.
- **Teden prometne varnosti** - razredni projekti.
- **Šolske ure namenjene prometni varnosti** - v okviru teh šolskih ur učenci izdelajo šolske prometne koticke,
- **Prireditve** - Učenci lahko poslikajo primeren del prometne površine (del ceste, pločnik ali pot v parku) z risbami in slogani na temo prometne varnosti, organizirajo prireditve, na katerih opozarjajo na prometno-varnostno problematiko v svojem okolju.
- **Razredne ure s temo Varnost v prometu**
- **Varno na avtobusu**
- **Pregled načrta varnih poti v šolo**
- **Prometni dnevi**
Šolske ure namenjene prometni varnosti - v okviru teh šolskih ur učenci izdelajo šolske prometne koticke, ki seznanjajo vse učence s prometnimi dejavnostmi v šoli in prikazujejo šolski prometni okoliš in nevarnosti v njem. Učenci narišejo risbe in pišejo spise o prometu ter izdelajo gesla in transparente za manifestativni del akcije. Lahko pa se ukvarjajo tudi z drugimi aktivnostmi vezanimi na promet in prometno varnost.

Prireditve - učenci v okolici šol opozorijo vse udeležence v prometu in pristojne službe na svojo varnost. Učenci lahko poslikajo primeren del prometne površine (del ceste, pločnik ali pot v parku) z risbami in slogani na temo prometne varnosti, organizirajo prireditve, na katerih opozarjajo na prometno-varnostno problematiko v svojem okolju.

Obiski pri županih - učenci na obiskih pri predstavnikih občine opozorijo na neurejene dele šolskih poti, pripravijo pregled opravljenih nalog in postavljenih zahtev in predstavijo svoje predloge. Na takšen način izvajajo določen pritisk na odgovorne v občini za urejanje prometno-varnostne situacije v njihovem kraju.

ZAKLJUČNI DEL

O načrtu varnih šolskih poti razpravljajo učenci pri razrednih urah in v šolski skupnosti.

Za učence nižjih razredov je priporočljiv ogled varnih šolskih poti, prehodov za pešce, ipd.

Z NAČRTOM VARNIH ŠOLSKIH POTI SO SEZNANJENI:

- vsi učitelji šole,
- šolska skupnost,
- svet staršev,
- Svet za preventivo in vzgojo – SPV,
- Policija.

Priloge:

- Varne šolske poti

